

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 9.Kf.700.304/2024/4.

A felperes: (felperes neve)
(lakcíme)

A felperes képviselője: Független Rendőr Szakszervezet
(jogtanácsos 1. neve) kamarai jogtanácsos
(cím.)

Az alperes: (X) Vármegyei Rendőr-főkapitányság
(címe.)

Az alperes képviselője: (jogtanácsos 2. neve) kamarai jogtanácsos

A per tárgya: megbízási díj megfizetése iránt indított
közzszolgálati jogvita

A fellebbezéssel támadott Budapest Környéki Törvényszék

határozat: 24.K.701.119/2023/10.

A fellebbezést benyújtó fél:

alperes, 24.K.701.119/2023/11.

Í t é l e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 25 000 (huszonötezer) forint másodfokú perköltséget.

Megállapítja, hogy a 44 061 (negyvennégyezer-hatvanegy) forint másodfokú fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes 2020. január 1-től a (X) Megyei Rendőr-főkapitányság (település 1. neve) Rendőrkapitányság Rendészeti Osztály Körzeti Megbízotti Alosztályán körzeti megbízotti beosztásban teljesít szolgálatot. Működési körzete (település 2. neve) település.

[2] A felperes 2020. február 1. és 2021. szeptember 30. között (a továbbiakban: perbeli időszakban) rendszeresen a működési körzetén kívül, a rendőrkapitányság illetékességi területén látott el járőri, járőrvezetői, járőrparancsnoki (ún. URH-s és TIK küldéseket) és egyéb szolgálati feladatokat (például átkísérést, akciókban részvételt, rendezvénybiztosítást, sáncoló szolgálatot, határátkelőhely és mélységi migrációs ellenőrzést, karanténellenőrzést).

[3] A felperes 2023. február 24-én – többek között – a fenti szolgálatok ellentételezéseként 3 évre visszamenőleg az illetményalap 100 %-ának megfelelő megbízási díj és késedelmi kamatai megfizetése iránt terjesztett elő szolgálati panaszt, amelynek az állomány illetékes parancsnok nem adott helyt, azt elbírálásra felterjesztette az alperes vezetőjéhez.

[4] Az alperes vezetője 2023. május 9-én kelt határozatával a szolgálati panaszt, mint megalapozatlant elutasította.

A felperes keresete és az alperes védirata

[5] A felperes keresetében kérte az alperes kötelezését a 2020. február 1. és 2021. szeptember 30. közötti időtartam vonatkozásában 19 hónapra, mindösszesen 550 763 forint elmaradt megbízási díj és ezen összeg után 2020. december 1-től számított késedelmi kamat, valamint perköltség megfizetésére.

[6] Keresete jogalapjaként a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 71. § (1) bekezdés a)-c) pontjait, valamint (5) bekezdését jelölte meg. Alapvetően arra hivatkozott, hogy rendszeresen a körzeti megbízotti beosztása ellátásán túl, abba nem tartozó feladatokat végzett a körzeti megbízotti működési körzetén, azaz illetékességi területén kívül, amelyért megbízási díjat nem kapott.

[7] A körzeti megbízotti szabályzatról szóló 26/2015. (XII. 09.) ORFK utasítás (a továbbiakban: KMB Szabályzat) 2., 21., 25. és 26. pontjára hivatkozással előadta, hogy körzeti megbízotti feladatai ellátása helyett egyéb, beosztásába nem tartozó feladatok ellátására kötelezték, amelyek részben nem tartoztak munkakörébe, részben kifejezetten tiltottak voltak. A kifogásolt szolgálatok során nem a KMB Szabály szerinti körzeti megbízotti feladatokat látta el, hanem a Járőr- és Őrszolgálati Szabályzatról szóló 13/2017. (III. 24.) ORFK utasítás (a továbbiakban: Járőr Szabályzat) szerinti feladatokat, amelynek keretében rendszeresen elhagyta a működési körzetét és a Tevékenység Irányító Központ utasítása alapján járt el.

[8] Hivatkozott arra, hogy a megbízási díj igényét nem befolyásolja az, hogy az érintett munkaköri leírásban esetlegesen hivatkozott feladatokat rögzítették, hiszen a hivatásos állomány tagjának a munkaköréhez (beosztásához) kell meghatározni a munkaköri leírásban a ténylegesen elvégzendő feladatokat és ez nem fedhet le több másik beosztást.

[9] A követelése összezszerűsége körében a megbízási díj havi mértékét az illetményalap 75 %-ának megfelelő havi 28 988 forintban határozta meg, figyelemmel a jelentős többletfeladatokra.

[10] Az alperes védiratában a kereset elutasítását, a felperes perköltségben történő marasztalását kérte.

[11] A KMB Szabályzat 21. pontjára hivatkozással hangsúlyozta, hogy a perbeli időszakban irányadó különleges jogrend ideje alatt a körzeti megbízott a működési körzetéből eseti jelleggel elvonható. A KMB Szabályzat 24. pontja alapján körzeti megbízott járőr vezetőjeként közterületi szolgálat végrehajtására járőrrel közösen beosztható, e tevékenységét a KMB Szabályzat szerint látja el, ugyanakkor az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv tevékenység-irányítási központjai, egyes rendőri szervek ügyelei, valamint a segélyhívásokat fogadó központok egységes működéséről szóló 57/2013. (XII. 21.) ORFK utasítás 46/A. pontja alapján a közterületi szolgálatokat a TIK ügyeletes irányítja.

[12] A KMB Szabályzat 54. pontja alapján a felperes körzeti megbízotti feladatai közé tartoznak a közlekedésrendszettel kapcsolatos tevékenységek ellátása, amely a pandémia alatt kiegészült a házi karantén szabályainak ellenőrzésével is.

[13] A Hszt. 13. § (1) és (2) bekezdése alapján hangsúlyozta, hogy a felperes köteles mindazon feladatokat ellátni, amelyeket számára jogszerűen előírnak és meghatároznak.

[14] Mindezek alapján a Hszt. 71. § (1) bekezdésében hivatkozott megbízás esetei nem állnak fenn, azokon a szolgálatteljesítési napokon, amikor a felperes körzeti megbízottként járőri vagy egyéb más közrendvédelmi feladatot látott el, abban az időszakban nem végezte el körzeti megbízotti feladatait, így többletfeladatról sem lehet beszélni, hiszen ezen időszakban a körzeti megbízotti feladatait nem látta el, de erre az időszakra körzeti megbízotti illetménye került számfejtésre.

[15] A kereseti követelés összecszerűségét nem vitatta.

Az elsőfokú bíróság ítélete és jogi indokai

[16] Az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 550 763 forint megbízási díjat és annak 2020. december 1. napjától járó késedelmi kamatát, továbbá perköltséget. Megállapította, hogy a feljegyzett elsőfokú eljárási illeték az állam terhén marad.

[17] Ítélete indokolásában felhívta a Hszt. 2. § 25. pontját, 71. § (1) és (5) bekezdését; a belügyminiszter irányítása alatt álló rendvédelmi feladatokat ellátó szerveknél a hivatásos szolgálati beosztásokról és a betöltésükhöz szükséges követelményekről szóló 30/2015. (VI. 16.) BM rendelet (a továbbiakban: BM rendelet) 2. mellékletét; a KMB Szabályzat 2., 3. d), 15., 20., 21., 22., 24., 25., 37. és 57. pontjait, a Járőr Szabályzat 4-5., 10., valamint 60-61. pontjait.

[18] Rögzítette, hogy a KMB szabályzat kógens módon meghatározza az ellátandó feladatok körét, a munkáltatónak ehhez kell igazodnia a munkaköri leírás elkészítésekor, az abban foglaltak korlátlanul nem bővíthetők (Mfv.I.10.751/2016/4.). A körzeti megbízotti beosztás ugyanakkor nem foglalja magába a járőri beosztást (Kúria Kf.VII.39.549/2021/4., Kf.VII.40.550/2021/4., Kf.VII.40.556/2021/4., Kf.III.45.083/2021/4.).

[19] A felperes a munkáltató utasítása alapján bár esetenként köteles ellátni a beosztása szerinti tevékenységhez nem tartozó járőrszolgálati és a KMB Szabályzatban tiltottként megjelenő átkísérési feladatokat is, ugyanakkor e feladatok tartós ellátása nem maradhat ellentételezés nélkül. Ha a hivatásos állomány tagja hosszabb időn át szolgálati beosztásához nem tartozó feladatkört lát el, többletdíjazásra jogosult (BH2008. 346.).

[20] Megállapította, hogy az alperes által nem vitatott kimutatás alapján a felperes nem eseti rendszerességgel, hanem munkaidejének nagy részében, havonta átlagosan 5-10 alkalmat meghaladóan járőr feladatokat, TIK küldetéseket hajtott végre, illetve olyan feladatokat látott el, amelyek működési körzetén kívül estek. A KMB Szabályzat 24. pontjára utalással megállapította, hogy a járőri feladatok működési körzetén kívüli a rendőrkapitányság teljes illetékességi területén történő ellátása, beosztásától eltérő többletfeladat ellátását jelentette. Utalt arra, hogy a felperes körzeti megbízotti körzetéből történő elvonása kapcsán a hivatkozott rendészeti főkapitány-helyettes írásos engedélye nem került becsatolásra.

[21] A felperes szolgálati beosztásba nem tartozóan átkísérési feladatokat is ellátott, amely a KMB Szabályzat 25. a) pontja szerint a körzeti megbízottak részére tiltott, illetve a határrendészeti feladatellátás sem felelt meg a KMB Szabályzat 57. pontjában foglalt esetnek.

[22] Nem fogadta el a különleges jogrendre (veszélyhelyzetre) történő alperesi hivatkozást sem, mivel a felperesnek a körzeti megbízotti beosztásától eltérő feladatok ellátására történő utasítása nem csupán eseti jelleggel került sor.

[23] A felperes által ellátott fokozott ellenőrzés, finn módszeres ellenőrzés, egyéb akciókban való részvétel a KMB Szabályzat 21. pont b) alpontja szerinti eseti jellegnek szintén nem felelt meg.

[24] Nem fogadta el az alperes azon érvelését sem, miszerint a pandémia időszaka alatt az állomány valamennyi tagja kivette részét az ezzel kapcsolatos közegészségügyi, járványügyi feladatokból, mert ez önmagában nem zárja ki a felperesnek a COVID-ellenőrzéssel összefüggésben elvégzett feladatellátása kapcsán megbízási díjra való jogosultságot.

[25] Utalt arra is, hogy a Hszt. 13. § (1) és (2) bekezdése alapján a felperes önkéntes feladatvállalása nem azt jelenti, hogy az alperes által meghatározott, a beosztásától eltérő többletfeladatok ellátásáért ne járna számára ellentételezés.

[26] Alaptalannak és a Hszt. 71. §-ában rögzített jogalkotói céllal ellentétesnek tekintette azt az alperesi hivatkozást, hogy a megbízási díjra való jogosultságot nem alapozza meg, ha a magasabb besorolású körzeti megbízott alacsonyabb besorolású beosztáshoz tartozó járőri feladatot lát el. Az irányadó Kúriai döntésekre hivatkozással kiemelte, hogy a többlettevékenység nem maradhat ellentételezés nélkül (Kúria Mfv.II.10.304/2017/15., Kf.VII.39.525/2021/3., BH2018. 346.).

[27] Megállapította, hogy a felperes által a perbeli időszakban megjelölt feladatok ellátása többletfeladatnak minősül, amelyre tekintettel a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja alapján megbízási díjra jogosult.

[28] A megbízási díj összegszerűsége körében alperesi vitatás hiányában a kereseti kérelemben megjelöltek szerinti mértékben kötelezte az alperest a megbízási díj és középarányos időponttól annak kamatai, továbbá a felperes perköltségének megfizetésére.

Az alperes fellebbezése a felperes fellebbezési ellenkérelme

[29] Az alperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a kereset elutasítását kérte, a felperes perköltségben történő marasztalása mellett.

[30] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítéletében helytelen következtetéseket vont le, ugyanis a felperes a szolgálati jogviszony önkéntes létesítésével vállalta, hogy vonatkoznak rá a Hszt. 13. § (1)-(2) bekezdésében foglalt előírások, amelyre tekintettel köteles a számára jogszerűen előírt és meghatározott feladatokat ellátni.

[31] A felperes tekintetében a Hszt. 71. § (1) bekezdésében hivatkozott megbízás esetei nem állnak fenn, mert a körzeti megbízotti körzeten kívüli „járőr jellegű” szolgálati feladatokat nem az eredeti beosztása mellett, többletfeladatként, hanem a körzeti megbízotti beosztásához tartozó munkaköre helyett az aznapra meghatározott „egyéb” szolgálati feladatként hajtott végre. Az általa ellátott alacsonyabb besorolású beosztáshoz tartozó feladatok elvégzése esetén nem beszélhetünk magasabb felelősségi köréről sem, amely a Hszt. 71. § szerinti megbízási díjra való jogosultságot megalapozná. Hivatkozott arra, hogy azon szolgálatteljesítési napokon, amikor a felperes körzeti megbízottként járőri vagy egyéb más közrendvédelmi feladatot látott el az előjárója utasítására, nem végezte a körzeti megbízotti feladatait, hiszen egyidőben nem tud egyszerre két munkakört ellátni, ezért nem beszélhetünk többletfeladatáról, ugyanakkor részére ekkor is körzeti megbízotti illetménye került számfejtésre.

[32] A 2016. január 1. napjától hatályos KMB Szabályzat 21. pontjára hivatkozással kiemelte, hogy a körzeti megbízott a körzeti megbízotti működési körzetéből eseti jelleggel fokozott ellenőrzés elrendelése esetén, valamint a különleges jogrend alkalmával elvonható. A 22. pont alapján a megyei rendőrfőkapitány rendészeti főkapitány-helyettesének eseti írásos engedélyével pedig legfeljebb egy hónap időtartamra vonható el, míg a 24. pont értelmében a körzeti megbízott járőr vezetőjeként közterületi szolgálat végrehajtására járőrrel közösen beosztható.

[33] 2020. november 3-tól a különleges jogrend kihirdetésétől a körzeti megbízottak a körzeti megbízotti körzetüktől engedély nélkül is elvonhatóak voltak. A különleges jogrend kihirdetésekor a hivatásos állomány tagja feladatait a munkaköri leírás, külön a veszélyhelyzetre vonatkozó jogszabályok, valamint az adott szervezeti egységre vonatkozó szervezetszabályozó eszközök, intézkedési tervek, tervkivonatok, valamint közvetlen vezetői utasításai alapján teljesíti. A körzeti megbízotti munkakört betöltő személy közvetlen vezetőjének utasítása alapján köteles a munkaköri leírásban meghatározott feladatokon túl végrehajtani a külön nem nevesített, de a szolgálati tevékenységi körbe feladatköréhez kapcsolódó eseti jellegű feladatokat, amelynek ellátására elméleti felkészültsége, szakmai ismeretei, valamint tapasztalata alkalmassá teszi. A KMB Szabályzat 24. pontja szerint a körzeti megbízott szolgálatba járőrrel együtt is beosztható, ugyanakkor az ilyen jellegű, vegyes összetételű szolgálati forma esetében hangsúlyozandó, hogy a tevékenységet a továbbiakban is a KMB Szabályzat szerint látja el. A KMB Szabályzat 36. pontjában foglaltak alapján a körzeti megbízott szolgálatát a körzeti megbízotti tevékenység

összehangolásáért felelős parancsnok tervezi és szervezi meg a Robotzsaru NEO rendszer Szolgáltatvezénylésében és a közterületi szolgálatokat a TIK ügyeletes irányítja, amely alól a körzeti megbízott sem képez kivételt.

[34] A Hszt. 71. § (2)-(5) bekezdésének rendelkezéseit felhívva előadta, hogy a felperes az elvonások ideje alatt a kinevezése szerinti beosztásából adódó körzeti megbízotti feladatait nem látta el, helyette más szolgálati feladat került részére meghatározásra, azonban erre az időszakra sem került illetménye csökkentésre, függetlenül attól, hogy alacsonyabb besorolású munkakört kellett ellátnia.

[35] Vitatta, hogy a feladatellátásról szóló kimutatásban szereplő alkalmak rendszeresnek tekinthetők. A fokozott, komplex fokozott ellenőrzésekkel kapcsolatban a KMB Szabályzat 21. pont b) pontja szerint járt el, egyebekben a körzeti megbízotti feladatai közé tartoznak a KMB Szabályzat 54., 55. pontjában foglalt feladatok.

[36] A veszélyhelyzet időtartama alatt az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó humánjárvány vonatkozásában elrendelt hatósági házi karantén elektronikus ellenőrzéséről szóló 181/2020. (V. 4.) Korm. rendelet az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szervet, azaz a rendőrséget jelölte ki felelősként a hatósági házi karantén szabályai megtartásának ellenőrzésére. A pandémia időszakában felsőbb rendű közügy volt a közegészségügyi, járványügyi feladatok ellátása – a járvány megfékezése érdekében –, amelyből az állomány minden tagja kivette a részét valamilyen formában. A KMB Szabályzat 68. pontja alapján a körözési akcióban való részvétel a KMB-s munkaköri feladatai közé tartozott.

[37] A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására, másodfokú perköltségének megállapítására irányult.

[38] Hivatkozott arra, hogy az alperes fellebbezésében nem adott elő olyan körülményt, amelyet az elsőfokú bíróság ne vizsgált volna és amellyel kapcsolatban nem fejtette ki jogi álláspontját.

[39] A Hszt. 13. §-ára vonatkozó alperesi okfejtést nem tartotta relevánsnak, mert a jogviszonyt a maga teljességében kell vizsgálni, egyes terhek nem eredményezik a jogosultságokról történő lemondást.

[40] Az elsőfokú bíróság nem állapította meg, hogy kétféle beosztás szerinti feladatait ugyanabban az időpontban végezte, hanem azt, hogy azokat havi szinten látta el egymás mellett párhuzamosan, mivel járőr szolgálatok teljesítése mellett a körzeti megbízotti feladatainak havi ellátása alól nem került mentesítésre. Rendszeresen saját működési körzetén kívül is látott el rendőri feladatokat, jellemzően járőr szolgálatot, amelynek szabályozása teljesen hiányzik a rá irányadó KMB Szabályzataból. A járőr szolgálat ellátása különösen annak működési körzetén kívüli végzése nem tartozhat a körzeti megbízott feladatkörébe, feltételezve, hogy a két beosztásnak van egy szűkebb metszete, akkor is megállapítható, hogy a pertárgyi szolgálatait, mivel nemcsak működési körzetére szorítkoztak azon túlmutatnak.

[41] Hivatkozott arra, hogy számos pert indítottak hasonló tárgykörben, bíróságok következetesen helyt adtak a keresetnek elutasító ítélet nem ismert.

[42] A különleges jogrendre, fokozott ellenőrzésre történő hivatkozásokat tévesnek és okszerűtlennek minősítette tekintettel arra, hogy terület elvonásra ezen okból csak eseti jelleggel kerülhet sor és a különleges jogrend és fokozott ellenőrzés sem ad általános felhatalmazást arra, hogy a körzeti megbízottat ennek időszaka alatt bármilyen feladatokra elvonják a működési körzetből. Kúria eseti döntésére hivatkozással előadta, hogy a különleges jogrend időszakára a jogosult a körzeti megbízott felperes a megbízási díjra, mert nem eseti jelleggel, hanem rendszeresen vonta el őt munkáltatója a működési körzetéből.

[43] A körzeti megbízott és a járőri beosztások különbözőek, a feladatokat normális esetben párhuzamosan hajtják végre az azonos illetékességi területen.

A Fővárosi Ítéltábla döntése és annak jogi indokai

[44] A fellebbezés alaptalan.

[45] Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 108. § (1) bekezdése értelmében a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között bírálta felül. Ennek során figyelembe vette, hogy az alperes az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást nem vitatta, az ítélet jogi indokolását támadta. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a helyesen felhívott jogszabályi rendelkezések megfelelő alkalmazásával, a Kúria e tárgykörben hozott határozatainak figyelembevételével megalapozottan és jogszerűen kötelezte az alperest megbízási díj fizetésére. Döntésének helytálló indokaival az ítéltábla egyetértett, a fellebbezésben foglaltakra figyelemmel pedig az alábbiakra mutat rá.

[46] A felek közötti jogvita alapvető kérdését a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt feltételek teljesülése jelentette, tekintettel arra, hogy az alperes álláspontja szerint a felperes által ellátott feladatok a beosztásának részét képezték, azok többletfeladat jellege nem támasztható alá. Az ezzel kapcsolatos megállapítások az elsőfokú ítélet anyagi jogi álláspontjának felülbírálatához tartoznak, és a felek eltérő jogi álláspontjából fakadnak, amelyre vonatkozó jogértelmezést azonban a Kúria már a fellebbezésben felvetett valamennyi jogszabálysértés-állítás esetében elvégezte.

[47] A Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja azt írja elő, hogy a hivatásos állomány arra alkalmas tagja átmenetileg megbízható a hivatásos állomány tagjának szolgálati beosztásához nem tartozó feladatkör ellátásával, többletfeladatként. Erre tekintettel az alperes jogszerűen megbízhatta (utasíthatta) a felperest olyan feladatok elvégzésével, amelyek a képzettségéhez, végzettségéhez, szakmai tapasztalatához kapcsolódtak. Az alperesnek az a joga azonban, hogy a felperest a körzeti megbízott beosztásához tartozó feladatok mellett más feladatok elvégzésére utasíthassa, nem sértheti a felperes kinevezése szerinti beosztását, továbbá az utasítás teljesítése esetén az érintett díjazásra (ellenszolgáltatásra) való jogosultságát. A Hszt.

71. § (5) bekezdése alapján ugyanis, ha a hivatásos állomány tagja a megbízást az eredeti szolgálati beosztásának ellátása mellett végzi, a többlétszolgálatért díjazásra jogosult.

[48] Az alperes alaptalanul érvelt azzal, hogy az egyes beosztásokhoz tartozó feladatok normatív szabályozásának, valamint a munkaköri leírásban rögzített feladatokon túli, eseti jellegű feladatok elvégzésére való utasítási jogának a munkaköri leírásban való rögzítésére figyelemmel a járőri, valamint az egyéb, a keresetlevélben megjelölt feladatok végrehajtásával a felperes nem a beosztásától eltérő tevékenységet látott el, ami nem minősül többletfeladatnak. A megbízási díjra jogosultság tekintetében kizárólag az bír relevanciával, hogy az elvégzett feladatok a felperes beosztásához tartoztak-e. Mivel ezzel összefüggésben nem azon van a hangsúly, hogy a többletfeladat okozott-e többletterhelést, annak a követelés jogalapja körében történő vizsgálatát az elsőfokú bíróság helyesen mellőzte. Amennyiben ugyanis a rendszeres tevékenység nem tartozik az adott szolgálati beosztáshoz, az mindenképpen többletfeladatnak minősül, és megbízási díj iránti igényt alapoz meg; a többletfeladattal járó többletterhelés, illetve többletfelelősség vizsgálata a megbízási díj összegének meghatározása körében képezheti vizsgálat tárgyát, amelyre azonban az alperes nem hivatkozott.

[49] Az elsőfokú bíróság okszerűen jutott arra a következtetésre, hogy a felperes által megjelölt, a munkáltató egyoldalú utasítása alapján elvégzett feladatai nem tartoztak a kinevezése szerinti körzeti megbízotti beosztásához. Helyesen utalt arra is, hogy a munkáltató esetenként valóban utasíthatja a beosztásához tartozó feladatok mellett más feladatok elvégzésére is, ezzel azonban nem sértheti a kinevezése szerinti beosztását és a beosztástól eltérő feladat tartós ellátása következtében a díjazásra (ellenszolgáltatásra) való jogosultságát. A munkáltató egyoldalú utasítási jogával csak az állománytáblában rendszeresített beosztáson belül határozhatja meg azokat a ténylegesen ellátandó feladatokat, amelyeket a hivatásos állomány tagja köteles ellátni. A munkakör kiterjesztő értelmezésére nincs lehetőség, jogellenesnek számít az a gyakorlat, amikor a munkáltató a munkakör részének tekinti egy másik munkakör – akár átmeneti, akár tartós – feladatainak ellátását (Mfv.I.10.751/2016/4., Mfv.II.10.516/2017/4., Kf.VII.39.247/2020/4., Kf.VII.39.389/2021/4.).

[50] A fentieket az alperes Hszt. 13. § (1) és (2) bekezdéseire való hivatkozása sem cáfolta, hiszen a felperes és az alperes közötti hivatásos szolgálati jogviszony önkéntes vállalása nem azonos a többletfeladatokért járó ellentételezésről történő lemondással. A felperes a szolgálati jogviszonyból eredő kötelezettségének eleget tett, amikor az alperes utasításait teljesítve az eredeti beosztásához nem tartozó járőri és egyéb feladatokat is ellátta.

[51] Az ítéltábla az elsőfokú bíróság által figyelembe vett jogszabályi rendelkezések és egyéb normák (KMB Szabályzat és Járőr Szabályzat) alapján a körzeti megbízott és a járőr beosztás elhatárolása és különbözősége körében tett megállapításokkal egyetértett. A Kúria követendő határozataiban (pl. Kf.VII.45.155/2021/6., Kf.VII.45.004/2022/4., Kf.VII.45.117/2022/4.) már állást foglalt – a Hszt. 44. § (1) bekezdés, 45. § (1) bekezdés és egyéb normák (az ORFK utasítás és a Járőr- és Őrszolgálati szabályzat) alapján – a körzeti megbízott és a járőr beosztás elhatárolása és különbözősége tekintetében. A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 69. § és 70. § elkülöníti egymástól a körzeti megbízotti szolgálati formát és a járőr szolgálati formát. Ezt az értelmezést támasztja alá az is, hogy a KMB Szabályzatban a körzeti megbízott feladatai között nem szerepel a járőrszolgálat ellátása, a 24. pont csak azt a

lehetőséget teremti meg, hogy a körzeti megbízott – alapvetően a működési körzetében – járőr vezetőjeként közterületi szolgálat végrehajtására járőrrel közösen beosztható legyen (Kúria Kf.III.45.110/2022/4-I.). A KMB Szabályzat 24. pontja alapján a körzeti megbízott járőrvezetőként közterületi szolgálat végrehajtására járőrrel közösen osztható be, de az alperes nem bizonyította, hogy a felperes beosztása a KMB Szabályzat rendelkezései szerint valósult meg. A közrendvédelmi szakterületért felelős vezető köteles a közös közterületi szolgálatot úgy szervezni, hogy a feladatellátás – a KMB Szabályzat 21-22. pontjaiban meghatározottak kivételével – a körzeti megbízott működési körzetében történjen. A törvényszék ítéletében helytállóan rögzítette azt is, hogy a felperes a járőrfeladatokat a körzeti megbízott működési körzetén kívül nem eseti, hanem havonta átlagosan 5-10 alkalommal végezte, amelyre nem adtak jogalapot a KMB Szabályzat 24., valamint 2. pont b) - c) alpontjai, mert ezek a feladatok nem a felperes kinevezése szerinti beosztásához tartoztak. A Kúria következetes – a perben is irányadó – gyakorlata szerint a munkáltató utasítása alapján a hivatásos állomány tagja esetenként köteles ugyan ellátni a beosztása szerinti tevékenységhez nem tartozó feladatokat is, az ilyen jellegű feladat tartós ellátása ugyanakkor nem maradhat ellentételezés nélkül. Amennyiben a hivatásos szolgálati viszonyban álló hosszabb időn át a beosztásához nem tartozó feladatkört lát el, többletdíjazásra jogosult (Kf.VII.39.523/2021/4., Kf.VII.39.525/2021/3.).

[52] Alaptalanul érvelt az alperes azzal is, hogy a felperes a járőrszolgálati, valamint a körzeti megbízotti működési körzetén kívüli egyéb szolgálati feladatok – mint a KMB Szabályzat 37. pontja szerinti közterületi tevékenység – teljesítésével a munkakörébe tartozó és többletfeladatnak nem minősülő tevékenységet látott el. Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a felperes által a perbeli időszakban a munkáltató egyoldalú utasítása alapján végzett – a feladatkimutatásban megjelölt, nem kizárólag járőrszolgálatként nevesített – feladatok nem a kinevezése szerinti beosztásához tartoztak. A Kúria korábbi határozataiban (Kf.VII.37.642/2020/5., Kf.VII.39.525/2021/3.) leszögezte, hogy a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott kritériumok konjunktívak, amelyből következően a felperest megbízási díj illeti meg, amennyiben rendszeresen nem a kinevezése szerinti beosztásához tartozó feladatkört lát el többletfeladatként, ahogyan ez a perbeli esetben megvalósult.

[53] Önmagában az a körülmény, hogy valamely időpontban és területre vonatkozóan fokozott ellenőrzés van kihirdetve, nem lehet kellő indoka annak, hogy a körzeti megbízottat egyébként a fokozott ellenőrzéssel össze nem függő feladatra igénybe vegyék. Alaptalan az alperes fokozott ellenőrzésekre történt hivatkozása azért is, mert a KMB Szabályzat 21. pontja csak eseti jelleggel hatalmazza fel a munkáltatót arra, hogy a körzeti megbízottat a működési körzetéből elvonja. A felperest azonban a perbeli időszakban rendszeresen, nem eseti jelleggel osztozták be a körzeti megbízotti működési körzetén kívül járőri feladatokra, ezért e tevékenysége a fokozott ellenőrzés és – ugyanezen indokra alapítottnak – a különleges jogrend időszakában is megbízási díjra jogosította. Ezzel összefüggésben – az alperes állításával ellentétben – helytállóan állapította meg a törvényszék, hogy a felperes által ellátott komplex fokozott ellenőrzések a KMB szabályzat 21. pontja szerinti eseti jellegnek nem feleltek meg. A KMB Szabályzat 22. pontja szerinti írásos engedély pedig az alperesi nyilatkozat szerint felperes esetében nem állt rendelkezésre. Az ítéltábla rámutat, hogy a Kúria több határozatában kifejtette azt is, hogy a veszélyhelyzet miatti személyi átcsoportosítások az eredeti szolgálati beosztás mellett ellátott többlettevékenység ellentételezése alóli mentesülésre nem adnak alapot (Kf.VII.45.156/2021/4., Kf.VII.45.159/2021/7., Kf.VII.45.184/2021/4.), így az alperes a KMB Szabályzat 21. pont c) pontja körében, a különleges jogrendi időszak vonatkozásában kifejtett érvelése sem volt alapos.

[54] Az alperes a Hszt. 71. § (5) bekezdésének megsértésére hivatkozott állítva, hogy a felperes adott napi munkavégzése nem felel meg e jogszabályi rendelkezés követelményének, ugyanis feladatait nem az eredeti szolgálati beosztásának ellátása mellett, hanem a helyett végezte. Az ítéltábla e körben rámutat, a Kúria gyakorlata következetes abban, hogy a szolgálati beosztáshoz tartozó feladatok alóli mentesítést nem lehet az egyes szolgálati napokra lebontva vizsgálni, az csak a szolgálatellátás egésze vonatkozásában értelmezhető (Kfv.VII.37.642/2020/5., Kf.VII.39.525/2021/3., Kf.45.033/2022/6.), a felperest pedig a körzeti megbízotti feladatok ellátása alól az alperes nem mentesítette a perbeli időszakban, hiszen a helyettesítéssel nem érintett szolgálati napokon eredeti szolgálati beosztása szerinti feladatait látta el. Mentés hiányában tehát a felperes a többletfeladatokat a körzeti megbízotti feladatok ellátása mellett végezte akkor is, ha az adott szolgálati napon kizárólag járőrszolgálati vagy egyéb feladatokat végzett.

[55] A feladatellátás rendszeressége körében utal az ítéltábla arra, hogy a Kúria több határozatában is rámutatott, hogy amennyiben a körzeti megbízott hosszabb időszakon át a beosztásához nem tartozó feladatkört lát el, a járőrfeladatokat rendszerességgel végzi, az többletszolgálatnak minősül, és annak ellentételezésére jogosult (Kf.VII.45.176/2021/4., Kf.VII. 45.184/2021/4.).

[56] E tekintetben az alperes fellebbezésében azt vitatta, hogy az a körülmény, miszerint a felperes a havonta átlagosan 5-10 alkalommal működési körzeten kívüli, beosztásához nem tartozó feladatokat látott el, nem értelmezhető rendszeres feladatellátásnak és nem értékelendő többletfeladatként, így megbízási díjra való jogosultságot sem alapoz meg.

[57] A perbeli esetben a felperes működési körzeten kívüli tevékenysége az ítéltábla megítélése szerint is rendszeresnek volt minősíthető. A perbeli időszak 19 hónapjában a havi átlagosan 5-10 alkalom is arra enged következtetni, hogy a felperes nem eseti jelleggel, hanem munkaideje nagy részében, rendszeresen végzett a működési körzetén kívüli, beosztásához nem tartozó feladatokat.

[58] Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság a feltárt tényállás alapján okszerűen vonta le azt a következtetést, hogy a felperes visszatérő, rendszeresen jelentkező, beosztásába nem tartozó többletfeladatokat végzett, amelyek a megbízási díjra való jogosultságát – a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja alapján – megalapozták, az alperes a jogalap körében tévesen hivatkozott a Hszt. 71. § (1) bekezdésének sérelmére.

[59] A megbízási díj mértéke körében az alperes a jogalap tekintetében előadott hivatkozásaira figyelemmel állította az elsőfokú ítélet jogszabálysértő jellegét, az összecszerűség körében megsértett jogszabályi rendelkezést és annak indokait külön nem jelölte meg. Az irányadó ítélkezési gyakorlat szerint a munkáltató mérlegelési jogkörébe tartozó kérdés, hogy az eredeti munkakör mellett ellátott többletfeladatokra tekintettel a megbízási díjat milyen mértékben határozza meg (Kf.VII.37.780/2020/5.). Az alperes nem állapított meg és nem fizetett megbízási díjat a felperesnek, ezért azt a bíróság mérlegelési jogkörében határozhatta meg. Az elsőfokú bíróság a rendvédelmi illetményalap 75%-ában történő meghatározással a megbízási díj mértékére vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket

nem sértette meg, a mérlegelés törvényben biztosított kereteit nem lépte túl. Amennyiben az alperes az elsőfokú bíróság ítéleti mérlegelését nem tartotta megfelelőnek, fellebbezésében – a mérlegelés jogszerűségéhez – be kellett volna mutatnia, hogy az ítélet ezen álláspontja (az összecszerzési meghatározás), milyen érvek alapján minősül jogszerűtlennek. Azt kellett volna kimunkálnia, hogy az elsőfokú bíróság hol vétett mérlegelési hibát, melyek azok az elemek, körülmények, amelyeket nem vett figyelembe és amelyek – az értékelt körülmények figyelembevételével – más összecszerzési eredményre vezettek volna. Az alperes azonban a kereseti kérelem megalapozottságának általános vitatása mellett az összecszerzés körében jogszabálysértést nem jelölt meg, ezért a másodfokú bíróság megsértett jogszabályi rendelkezés hiányában, az ítélet összecszerzési indokainak helyességét nem vizsgálta. A jogsértés tényének alperes általi kategorikus, általános tartalmú állítása az elsőfokú bíróság ítéletét (mérlegelését) jogszerűtlenné nem tehetette (Kf.VII.39.549/2021/4.).

[60] A fent kifejtettekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 109. § (1) bekezdése értelmében helybenhagyta.

[61] A Kp. 99. § (3) bekezdése alapján a 35. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése értelmében az ítéltábla kötelezte a pervesztes alperest a felperes másodfokú eljárásban felmerült perköltségének megfizetésére, annak mértékét a Pp. 81. § (1)-(2) bekezdéseire, 82. § (3) bekezdésére, valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdéseire, 4. § (1) bekezdésére figyelemmel állapította meg, amelynek során a felperes által felszámított költség összegét a pertárgy értékére, az ügy bonyolultságára, a felperes által benyújtott fellebbezési ellenkérelem elkészítésének munka- és időigényére, valamint a tárgyaláson kívüli elbírálásra tekintettel a felszámított összeggel arányban állónak ítélte.

[62] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 39. § (1) bekezdésében és 46. § (1) bekezdésében meghatározott mértékű fellebbezési illeték az alperes Itv. 5. § (1) bekezdés c) pontjában biztosított teljes személyes illetékmentessége folytán a Pp. 102. § (1) és (6) bekezdései értelmében az állam viseli.

[63] Az ítéltábla a fellebbezést a Kp. 99. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó 77. §-a értelmében tárgyaláson kívül bírálta el.

[64] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés zárja ki.

Szeged, 2025. március 13.

Dr. Szöllősiné dr. Tóth Zsuzsanna s.k.

Dr. Telegdy Gergely s.k.

Dr. Bálint Attila s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

táblabíró

